

(1946 -)

AHMET EMİN SAĞBAŞ

1946 yılında Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesine bağlı Yüksel Köyü'nde dünyaya geldi. İlkokulu kendi köyünde tamamladı. Bu arada Risale-i Nur talebesi bazı hafız ve hoca efendilerden Kur'an-ı Kerim ve Arapça dersleri aldı. Daha sonra Isparta İmam-Hatip Okulunu bitiren Ahmet Emin Sağbaşı, yüksek öğrenimini ise, Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nde tamamladı. Halen Akşehir'de İlçe Müftüsü olarak çalışmaktadır.

Isparta İmam Hatip Okulu'nda öğrencilik yıllarında bizzat Üstad Hazretleri'nin isteği üzerine, Ahmet Gümüş ve Ali Zeybek ile beraber üç sene müddetle aynı evde kalmıştır. Söz konusu ev Üstad Hazretleri'nin kaldığı evin elli metre yakınında bulunuyordu. Hatıralarda, Üstad Hazretleri yakın talebelerinden Bayram Ağabey'e bizzat talimat vererek onlarla ilgilenmesini istediği ifade edilmektedir. Kendilerinden arzumuz ve isteğimiz üzerine gördüğü ve yaşadığı hadiseleri yazıp göndermiştir.

Ahmet Emin Sağbaşı Anlatıyor:

BABAM BENİ ÜSTAD'A, ÜSTAD DA BAYRAM AĞABEY'E EMANET ETTİ

İlçemiz Dinar bağlı bulunduğumuz Afyon'dan Isparta'ya daha yakındır. Resmi işlerimiz dışındaki diğer bütün işler Isparta'da görülür. Rahmetli babam da sık sık Isparta'ya gidip geldiği için, Üstad'ımız Bediüzzaman'a karşı büyük bir sevgi duymaya başlamıştı. Onu görebilmek için Denizli, Afyon, Emirdağ hapisanelerinde ziyaretlerine giderdi. Son olarak Emirdağ'da Bayram Yüksel Ağabey vasıtasıyla Üstad'ı ziyaret etmişti. O ziyaretinde Üstad'ımıza, benim henüz ilkokulda okuduğumu belirterek, ilkokulu bitirdiğimde kendisine emanet edeceğini söylemiş. Üstad'ımız da kabul etmişler. Nihayet ben 1958 senesinde ilkokulu bitirdim. Babam beni Üstad'ın talebesi olan hafız bir hoca efendinin yanına gönderdi. Hususi olarak Kur'an-ı Kerim ve Arapça dersleri aldım.

Bir sene sonra, 1959 senesinde, babam beni yanına alarak Isparta'ya götürdü. Bir gece otelde kaldık. Sabahleyin saat 10 sularında şu an müze olarak kullanılan vakıf evinde Üstad'ımızı ziyaret ettik. O anda kapıda Üstad'ımızla görüştük. Merhum babam Üstad'ımıza beni göstererek: "Üstad'ım emaneti getirdim" dedi. Üstad'ımız da elini omzuma atarak, beni kucakladı ve başımdan öptü. Ben de elini öptüm. Bana: "Kur'an-ı Kerim okudun mu?" dedi. Ben de: "Evet Üstad'ım, Kur'an-ı Kerim ve tecvit okudum, ezberler yaptım ve Arapça okudum" deyince; Babam: "Üstad'ım! Medresede mi kalsın, hafız mı olsun, yoksa İmam-Hatip Okuluna mı gitsin?" dedi. Üstad'ımız:

"Hemen, doğru İmam-Hatip Okuluna gitsin" dedi.

Yanımızda bulunan Bayram Yüksel abiye dönerek: "Bayram kardeşim, geçenlerde Konya'dan gelen ve İmam Hatip'e kayıt olan Ahmet Gümüş kardeşimizin yanına yerleştirin, beraber kalsınlar" diye emir buyurdular.

Üstad Hazretleri beni Bayram Yüksel Ağabey'e emanet etmişti. Bayram Ağabey beni alarak Ahmet Gümüş Ağabey'in kaldığı eve götürdü, bizi tanıştırdı. Isparta İmam Hatip Okulu'na da kaydımızı yaptırıldı. Bayram Ağabey Üstad'ın emriyle, bir velim olarak benimle çok ilgilenmiştir. Hatta babam çok defa parayı, yani harçlığımı ona verir, ben de ondan alırdım.

ÜÇ SENE MÜDDETİNCE ÜSTAD'IMIZA ÇOK YAKIN BİR EVDE KALDIK

Ahmet Gümüş Ağabey Risale-i Nur eserlerini okuduğu gerekçesiyle, Konya İmam-Hatip Okulu'ndan tasdikname ile uzaklaştırılmıştı. Kendisi İstanbul, Ankara ve Adana İmam-Hatip okullarına müracaat etmiş, fakat kabul edilmemişti. O da, Konya İmam-Hatip Okulu'nda Arapça hocası olan, Üstad'ımızın kardeşi Abdülmecid Ağabey'e müracaat etmiş. Abdülmecid Ağabey de Ahmet

Gümüş'ü Isparta'ya, Üstad'ımıza göndermişti. Üstad'ımız da Ahmet Gümüş Ağabey'e: "İmam-Hatip Okulunun müdürüne git, benim selamımı söyle, seni okula kaydetsin" demiş. Bunun üzerine Ahmet Gümüş Ağabey de okula giderek Müdür Bey'e: "Üstad'ımın selamı var, ben Konya İmam-Hatip'ten tasdikname ile geldim, beni okula kayıt etmenizi istediler" demiş. Müdür Bey: "Hangi Üstad?" deyince, "Üstad'ımız Bediüzzaman" der Ahmet Gümüş. Müdür Bey hemen ayağa kalkar ve Ahmet Ağabey'in gözünden öperek, "Seni aldım yavrum, sen ki bana Üstad'tan selam getirdin, beni müdürlükten de alsalar yine seni aldım" diyerek kaydını yapmış. Ahmet Gümüş Ağabey ve Ali Zeybek'le birlikte üç kişi, üç sene müddetince, Üstad'ımızın evine elli metre yakınlıkta bir evde kaldık. Bu beraberliğimiz Hazreti Üstad'ın emriyle olmuştu.

Gönüllerde taht kuran Üstad Bediüzzaman, son zamanlarını Isparta'da şu anda ziyaretlere açık olan evinde geçirmiştir. 1959-1960 yıllarında sanki ziyaretçi akınına uğruyordu. Çok defa doğudan büyük âlim ve müderrisler gelerek günlerce görüşmek için Isparta'da kalırlardı. Üstad göz hapsinde olduğu için, çoğu zaman bekleyen polisler nezaretinde ancak kapıda, giriş ve çıkışlarında ziyaret edilebilirdi. Bizim evimiz Üstad'ın evine elli metre mesafede olduğundan biz bunları görebiliyorduk.

İMAM-HATİP TALEBELERİNE ÇOK ŞEFKAT GÖSTERİRDİ

Isparta İmam Hatip Okulunda okuduğumuz dönemde, gerek Risale-i Nur derslerine gittiğimizde ve gerekse diğer zamanlarda Üstad'ımızı ziyaret ederdim.

Üstad'ımız çok defa saat 10.00 sıralarında faytonla gezintiye çıkar, saat 16.00 gibi eve dönerdi. Biz o saatleri bildiğimiz için, kendisini çok defa kapıda ziyaret ederdik. Kendisi de İmam-Hatip talebelerine karşı çok şefkat gösterirdi. Bunun için Üstad'ımız bazen tam öğle vaktinde, talebeler yemekten döndükleri sırada, saat 13.00 ile 13.30 arasında okulun yanından geçirdi. Bütün talebeler de avlu duvarının üzerine çıkarlar ve Üstad'ı selamlardı.

Üstad'ımız da ellerini kaldırarak, "Selâmün Aleyküm" diyerek oradan geçirdi. Bu muhteşem manzara bizim bütün arkadaşlarımız tarafından pek çok sevinçle karşılanırdı. Şimdi görüştüğümüz o arkadaşlarımız hala o hatıraları unutamıyorlar, unutulması da mümkün değildir.

Aynı senelerde okulda talebe iken, Üstad'ımızın mahkemesinin olduğunu duyduk, bir arkadaşımınla beraber adliyeye gittik. Biraz sonra Üstad'ımızı jandarmalar getirdiler ve saat 13.00 gibi içeri girdiler. Biz de arkalarından girdik. Üstad'ımız önce koridorda oturtuldu.

Mahkeme 13.30'da başlayacaktı, yarım saat vardı. Biz de Üstad'ımızın karşısında bir yer bulduk ve tam karşısında yarım saat doya doya Onu seyrettik. O an çok tatlı bir andı. Üstad'ımızın üzerinde devetüyü renginde cüppe, başında sarık ve ayağında yemeni vardı. Bu haliyle çok ciddi ve vakur bir duruşu vardı. Bir komutan edasıyla karşımızda duruyordu. Bu fotoğraf hala hayalimde, gözümün önünde canlanmaktadır.

Sağdan: Mehmet Ali Zeybek, Ahmet Emin Sağbaşı, Ali Zeybek, Ahmet Gümüş, Salim Zeybek, Ali Yılmaz. 6 Şubat 1961 Isparta İmam Hatip Okulu.

Mahkeme başladı, içeri girdik. Duruşma fazla sürmedi. Üstad müdafaasını yazılı olarak sundu ve mahkeme duruşmayı başka bir tarihe erteledi. Burada dikkatimizi çeken bir şey vardı.

Hiç bir kimseyi içeri almadıkları halde, bize küçük talebe diye bir şey dememeleri idi.

O zaman Üstad'ın evinin önündeki 'Said Nursî Sokağı' çıkmaz sokaktı.

Kapıda iki tane sivil polis bekler ve devriye gezerlerdi. Üstad'la bir görüşmemizde yine polisler sokakta devriye geziyordu. Üstad'ımız bana dönerek:

“Evladım, sen bizim böyle tarassut altında olduğumuza bakma. Bir gün gelecek, Risale-i Nur hürriyetine kavuşacak, serbestçe yazılacak, bütün dünyada okunacak ve kitapçılarda serbestçe açıktan satılacaktır. Radyo Risale-i Nuru bütün dünyaya ilan edecek, okullarda ders kitabı halinde okutulacaktır. Siz de okuyacaksınız” dedi.

Üstad’ın verdiği müjdeyi ben bizzat yaşadım. Zira Konya Yüksek İslam Enstitüsü’ndeki öğrencilik yıllarımda, Arapça Tasavvuf ve Pedagoji hocamız Ahmet Hamdi Savlu idi. Bu değerli hocamız teksir olarak dağıttığı kitaplarına, Risale-i Nur’dan pasajlar koyarak bizlere okutmuştu.

AHMET GÜMÜŞ İLE BERABER ÜSTAD’IMIZI URFA’YA UĞURLADIK

Daha öncede arz ettiğim gibi Ahmet Gümüş Ağabey ve Ali Zeybek’le beraber üç sene Üstad’ımıza çok yakın bir evde kaldık. O sene Ramazan ayında, sahurla sabah namazı arasında, Üstad’ın odasında ders yapılırdı. Ahmet Ağabey’imiz bu derse katılırdı. Biz de ondan bilgiler alırdık.

Bir gün Üstad’ımızın çok hasta olduğunu bildirerek, “ziyaretine gidelim” dedi. Beraberce gittik. Ağabey’ler avlu içerisinde bekliyor ve Üstad’ın yanına kimseyi almıyorlardı. Avlu içerisinde konuşmalar devam ediyordu. Hararetle konuşma arasında Bayram Ağabey söze karışarak, “Üstad’ımızın rahatsızlığı çok ciddi, ‘Urfa’ya gitmemiz lazımdır’ diyor, ne yapacağız, bu araba Urfa’ya gitmez” diyordu.

“Üstad’a tekrar arz edelim” dediler. Bayram Ağabey tekrar Üstad’ın yanına çıktı, ama üzüntü ile döndü. Üstad’ın; “Gerekirse başka bir araba bulun, hazırlığınızı yapın, gitmemiz lazım” dediğini söyledi. Hemen araba için hazırlıklar başladı. Lastikler, yağ kontrol edildi, temizlik yapıldı.

Bir ara Bayram Ağabey dedi ki:

“Bir şey aklıma geldi, mesainin bitmesini bekleyelim. Mesai bitince Üstad’ımıza, “Üstad’ım mesai bitti, izin alamıyoruz deriz ve bugün kalırız” dedi. Üstad Isparta’da göz hapsinde olduğu için, her çıkışlarında emniyet ve vilayetten izin alma mecburiyetleri vardı, izin almadan çıkmaları mümkün değildi. Biraz sonra yine Üstad’a çıktı, bu sefer biraz daha heyecanlı geldi. Üstad: “Bayram, izin Allah’tandır. Bu gün izinsiz çıkacağız, emir var, bahane istemiyorum, hemen çıkmalıyız” demiş. Ağabey hemen yukarı çıktılar. Üstad’ımızı ikinci kattan kollarına girerek getirdiler ve arabaya bindirdiler. Biraz sonra da Isparta’dan uğurladık. O gidiş, son gidişti.

AĞABEYLERDEN HATIRALAR

Bazı Ağabey’lerle görüşmelerim olmuştur. Bunlardan bazılarını bir hatıra olarak arz etmek istiyorum. Belki istifadesi olur.

ÜSTAD 19 DEFA ZEHİRLENMİŞTİR

Bayram Yüksel Ağabey anlatıyor: Üstad hayatında 19 defa zehirlenmiştir. Bu zehirler sol böğründe ceviz büyüklüğünde, yemyeşil bir ur halinde toplanırdı. Çamaşırlarını değiştirirken görüyordum. Nihayet cenazesi yikanırken ve kefenlenirken bu zehir mübarek vücuduna dağıldı. O kısmın yemyeşil olduğunu gördüm.

Üstad Konya’da Mevlana Müzesinin dışında, Üçler Mezarlığı’na bakan tarafında tek kabir halinde bulunan, Şair Şem’i’nin mezarının yakınında durarak Mevlana’ya Fatiha okumuştur. Ayakta titreyerek: “Aman Yarabbi! Aman Yarabbi! Kabrimin böyle olmasını istemem!” dedikten sonra, bana dönerek: “Bayram, Mevlana’nın ruhaniyeti burada yoktur” demiştir.

“Benim kabrimi az insanlar bilecek” sözünü üç beş defa Üstad’dan duydum. Fakat bütün dünyanın tanıdığı Üstad’ın kabrinin, nasıl az insanlar tarafından bilineceğini akıllarımız almıyordu. Üstad’a da soramadık. Ancak Urfa’dan kabir kaldırılınca anlayabildik.

NURCULAR HAPİSHANEDEN UÇTULAR, VURAMADIK

Terzi Mehmet Ağabey anlatıyor: Isparta’da hayatının son zamanlarında Risale-i Nurda ismi geçen Terzi Mehmet Abiyi ziyaret etmiştim. O, talebelik yıllarımda ev komşumuzdu. Kendisine Risale-i Nur’da geçmeyen hatıralarını sordum. Dedi ki:

Biz sekiz arkadaş Isparta cezaevinde idik, sıra ile ikişer saat Cevşenü’l-Kebir okuma nöbeti tutardık. Gece ve gündüz her kardeşimiz sıra ile ikişer saat Cevşen okurdu. Yine bir gece Mustafa Ezener adlı kardeşimiz nöbette idi. Bir sesle aniden uyandı. Karakolda, hapishane etrafındaki askerler silah atıyorlardı. Biraz sonra hapishane müdürü geldi, “Kim uçtu?” diye sordu. Biz de: “Kimse uçmadı biz yatıyorduk, bir kardeşimiz uyanıktı” dedik. Biraz sonra savcı geldi, aynı soruyu tekrarladı. Artık sabaha kadar uyuyamamıştık. Sabahleyin bizi doğru mahkemeye çağırıldılar. Savcı ve hâkimler hep aynı soruyu soruyorlar: “Kim uçtu, nasıl uçtunuz, nasıl geri geldiniz?” diyorlardı. Şahitlik yapan askerler de

yeminle: “Vallahi onları bembeyaz giyinmiş, başlarında sarıkları beyaz cübbeleri ile beraber pencereden uçarken gördük. Silah attık ama vuramadık, birbiri arkalarına uçtular, gittiler” diyorlardı. Askerler böyle ifadeler verdiler. Savcı ve hâkimler hepsi şaşkınlık içindeydi. Ve nihayet sekiz kişi beraber, hepimizi tahliye ettiler, biz de evlerimize döndük.

O zaman Emirdağ’da olan Üstad’a bir mektup yazdık, vaziyeti anlattık. Cevaben Üstad’ımız dedi ki: “Allah’ın size bir ihsamıdır. O askerlere sizin uçtuğunuzu göstermiş. Siz de sabahleyin hapisneden uçmuşsunuz” diyerek taltif etmişti.

AFYON MAHKEMESİ’NDE ÜSTAD’IN ŞİDDETLİ MÜDAFAASI

Sabri Halıcı Ağabey anlatıyor: Konya Yüksek İslam Enstitüsü’nde talebe idik. Kürt Sabri diye bilinen, meşhur Sabri Halıcı Ağabey’imiz anlatmıştı:

Konya’ya gelme sebeplerimden birisi de, Üstad’a yakın olmaktı. Üstad’ı hep cezaevlerinde görmek istedim, nasip olmadı. Onu görebilmek için hapishaneye girmeyi göze almıştım. İşte böyle bir anda iki tane polis gelerek evimi arayacaklarını söylediler. Aradılar ve beni karakola götürdüler. Baş Komiser komşumdu. Bana meselenin ciddiyetini anlatarak: “Sabri kardeşim, dikkat et. Bediüzzaman elli dokuz arkadaşı ile beraber Afyon cezaevine getirilmiş. Yarın Afyon da mahkemesi var. Seni de Nurcu diyerek giyaben idam cezası ile yargılanmak üzere çağırmışlar. Sen Nurcu değilsin değil mi?” diye üç defa aynı soruyu sordu. Ben de sırf Üstad ile görüşmek için, “evet Nurcuyum” dedim. Komiserin canı çok sıkılmıştı, “Yapacak bir şeyim kalmadı” dedi ve beni askerlerin gözetiminde trenle Afyona gönderdiler.

Ertesi günü mahkemeye çıktık. Gerçekten dediği gibi ben dâhil, dört kişi idamla yargılanıyor. Tam altmış üç kişi mahkemeye çıkarıldık. Hâkimler Üstad’a değişik sorular sordular. Üstad önümde, ben onun arkasında oturuyordum. Biraz daha ileri giderek değişik şekilde Üstad’a hakaret içeren kelimeler kullanılınca ben dayanamadım. Kendi kendime: “Üstad bunlara cevap vermeyecek, bana müsaade etse de ben bir cevap versem...” gibi şeyler kalbimden geçti. Biraz sonra Üstad celallendi, bir anda ayağa fırladı, başladı müdafaya. Artık hep Üstad konuşuyordu, hâkimler susmuştu: “Bunları kim getirdi, bunlar hırsızlık mı yapmış, adam mı öldürmüşler, kız mı kaçırmışlar, hükümeti mi devirmişler, ne yapmışlar, nerede şahitler? Yalanlarla dolanlarla bu masum insanları getirdiniz, bunların çocukları yok mu, bunların rızıklarını kim temin edecek, o babasız insanların vebalini kim taşıyacak?” Tarzında şiddetli ifadelerinden sonra geriye dönerek, bana: “Nasıl Sabri kardeşim oldu mu?” dedi. Sanki kalbimden geçenleri okumuştum. Çok mahcup olmuşum. Sonra yerine oturdu: “Bu kâtiplerin kabahati ne, huzur-u ilahide sizde mi şahitlik edeceksiniz, bu masanın sandalyenin kabahati ne?” diyerek hem konuşuyor, hem de bacak bacak üzerine atarak, cebinde ipi kopmuş tespihini dizmeye başlamıştı...

Neticede idamı istenen dört kişiye altışar ay hapis, diğer elli dokuz kişiyi de tahliye kararı ile salıverdiler. Bunlar hayatta unutulmayan günlerdi. Benim en büyük sevincim Üstad ile beraber hapisnede kalmaktı.

YAVRUM BU ZATI ALLAH ZATEN YAKMAZ Kİ...

İmam Hatip Okulu ikinci sınıfta talebe iken, beraber kaldığımız Ali Zeybek kardeşimizle birlikte Türkçe dersinde öğretmen gelmeden önce tahtaya Üstad’tan bir vecize yazmak istedik.

“Ben İman ve Kur’an yolunda dünyamı da feda ettim, âhiretimi de. Gözümde ne cennet sevdası var, ne de cehennem korkusu. Eğer cemiyetin imanını selamette görmezsem, cenneti de istemem. Orası da bana zindan olur. Eğer cemiyetin imanını selamette görürsem cehennemin alevler içerisinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken, gönlüm gül gülistan olur.” vecizesini tahtaya yazdık.

Türkçe öğretmenimiz hanımefendi kapıdan girdi, daha oturmadan yazıyı okudu. Çok duygulanmıştı, tekrar okudu. Bize dönerek: “Yavrum bu zatı Allah zaten yakmaz ki, çünkü kendisini cemiyete adanmış” dedi ve yerine oturdu. Hayli duygulanmıştı. “Kim yazdı?” diye sordu. Ben ayağa kalkarak, “Hocam ben yazdım” dedim. Cep defterini bana vererek, “Lütfen şu defterime aynısını yazıver” dedi. Sonra, “Bu kimindir?” diye sordu. Ben de, “Muhammed İkbâl” diyerek cevap verdim ve yazdım. O gün bir saatlik dersini bu cümle ile bitirdi. Çok güzel bir yorumunu bize anlattı.

Bir kaç gün sonra Ali Zeybek arkadaşımın öğretmenimizi teneffüste ziyaret ettik. Ben:

“Hocam özür dilerim, o geçen ki yazdığım söz Muhammed İkbâl’in değil, Bediüzzaman’ındır. Talebelerin huzurunda yanlış anlaşılır, sizi zor durumda bırakırız diye, böyle bir taktik kullandık” dedim. Özrümüzü beyan edince çok sevindi. Teşekkür etti, “Bu küçük yaşta iyi düşünmüşsün” dedi. Bir iki hafta sonra kendisine Tesettür Risalesi’ni verdik, memnuniyetle kabul etti. Bize kendisinin namaz kıldığını, İmam Hatip Okulu’na geldiği için sevindiğini belirtmişti.